

XXXI.

Eene wijde boschplek. Langs alle zijden eeuwenheugend geboomte. Te midden der plek slingert eene beek en schijnt zich dwars door spichtig riet en slanke varens een weg te banen naar eene donkere diepte tusschen twee dicht begroeide hoogtens. Dikke wolken rollen door het luchtruim. Het duistert meer en meer. Van tijd tot tijd schuifelt een rukwind door de kruinen der boomen.

Plotseling dringen drie personen door het struikgewas, twee mannen en eene vrouw. Die twee mannen zijn Kurt en Karl, de vrouw is Walda. De jongeling heeft zijn arm om het middel zijner zuster gelegd en ondersteunt haar. Beiden volgen hunnen reusachtigen gezelschap, die hun den weg baant.

— Moed, zusje, spreekt Karl.

— Ik kan niet meer, broer, ik kan niet meer!

— Arm kind, zegt Kurt op medelijdenden toon, uwe teedere leden zijn tegen zulke vermoeienissen niet bestand. Hier kunt ge echter een weinig uitrusten.

— Weet gij waar we zijn, Kurt?

— Ja wel. Dit is de plek ons door den meester aangewezen. Hier zal hij ons komen vinden, zoodra hij er in gelukt is onze vervolgers op een dwaalspoor te brengen of hun zulke verliezen toe brengen, dat zij de partij opgeven.

Eenige stappen vandaar ligt tusschen het gras een oude boomstam, welke, jaren geleden misschien, door een storm of door den bliksem neergeworpen is. Karl leidt er zijne zuster heen.

— Zet u neder, Walda.

— Ik heb zoo'n honger, broer!

Honger! Ja, dat heeft de jongeling ook, want zij hebben van daags te voren niet geëten. Maar hij is een man en kan de kwellingen van den honger beter verdragen. Vruchteloos blikte hij rond. De natuur heeft zich nauwelijks met haren frisch-groenen voorjaarsmantel omhangen en kan hun niets aanbieden. Wild is er niet te zien, en dan, hoe zou hij het in zijne macht krijgen?

Kurt heeft de verzuchting van het meisje gehoord. Hij neemt zijn

helm af, stapt naar de beek, vult hem en keert naar zijne gezellen terug.

— Bij gebrek aan eten kan men toch drinken, meent hij goedig. Het water van die beek loopt over eenen zandachtigen bodem en is zeer zuiver. Drink, meisje; zoo het den honger niet stilt, het verfrist toch.

Walda drinkt met gulzige teugen. Daarna weert zij zachtjes den helm af, dankt met een vriendelijken glimlach en zegt:

— Nu gij, broer.

Karl laat zich niet pramen en brengt op zijne beurt den helm aan den mond.

— Lekker, verklaart hij met de tong smakkend. Ik gevoel mij gansch opgeknaapt!

— Waar mag vader nu zijn? zegt Walda na eene poos.

— Bij Bertrand, zusje.

— Ik ben zoo ongerust om hem!... Zoo de mannen van heer Boso hem gevangen nemen...

— Uw vader gevangen nemen, meid? roept Kurt. Onzin! Geen vrees daarvoor! Ik heb hem bezig gezien toen wij, door den vijand ingehaald, van leer moesten trekken. Hij is moedig en zeer sterk, mijn woord daar op! Zijn zware degen flikkerde en floot in breede zwaaien, zooals de wieken van een molen gedurende eene maartsche windvlaag! Waar hij ging stoven de schubjakken uiteen als keffende honden voor een oeros! En van de andere poorters, meester Lode, Lieven, Dirk en hoe heeten zij ook weer, mag ik ook geen kwaad zeggen, neen, heusch niet!

Plotseling zwijgt de Zwarte Jager en buigt zich luisterend voorover.

— Hoort gij iets, Kurt?

— Still!

Behoedzaam stapt de reus naar het kreupelhout, langswaar zij gekomen zijn, en verdwijnt tusschen het gebladerte. Zijne afwezigheid is echter niet van langen duur; eenige oogenblikken daarna komt hij haastig terug. Karl en Walda staren hem ondervragend aan.

— Men is ons op het spoor! Om Walda's wille moeten wij ons verbergen of ten minste eene plek kiezen, waar wij haar beter verdedigen kunnen. Komt!

Het meisje richt zich op en doet eenige stappen.

— Ik kan niet, zucht zij. Mijne leden zijn als verstijfd! Vlucht, gij beiden! Als onze vervolgers mij ondervragen zal ik hun een verkeerden kant...

— Onzin! onderbreekt Kurt. Walda met zijne sterke armen optillend, snelt hij, door Karl gevolgd, naar de kloof. Nauwelijks hebben zij echter de twee derden van den afstand doorloopen of een woeste triomfkreet klinkt hun in de ooren. Een twintigtal mannen zijn door het schaarhout gedrongen en snellen op hen toe.

— Als 't dan toch moet, dan zullen wij hier met die moedwillige menschen maar aan den dans gaan! bromt Kurt.

Hij plaatst Walda voorzichtig op het gras, drukt haar bemoedigend de hand en zegt:

— Lieve meid, niet bang zijn, hoor, en u niet verroeren! Steek de vingers in de ooren en knijp de oogen dicht! Die kerels zijn slechts een paar dozijn man sterk! 't Zal spoedig afgelopen zijn!

Hij neemt zijne bijl, grijpt met de andere hand een hoorn, welke hem aan een riem op den rug hing, brengt hem aan den mond en haalt er een paar langgerekte tonen uit.

— Dat is het signaal der Zwarte Jagers, lacht hij. Zoo zij zich binnen de toondracht van mijn hoorn bevinden, zullen ze weten wat dit beduidt. Nu, Karl, opgepast!

De vervolgers, Meersenberg'sche edelen en ruiters, aangevoerd door Boso, zijn tot op een tiental stappen genaderd. Bij het zicht der vastberaden houding hunner twee tegenstanders vertragen zij onwillekeurig hunnen loop.

— Mannen, roept Boso, we moeten ze levend hebben! Sluit ze in, en dan allen er op los!

— Niet zoo haastig, lieve vrienden, spot Kurt. Rust eerst wat uit! Wilt ge niet? Neen? Des te erger voor u!

De kring om de verdedigers is nauwer geworden. Stap voor stap, met loerende blikken naderen de aanvallers. Boso moedigt hen met woord en gebaar aan. Karl en Kurt hebben zich schrap gezet. Plotseling echter verandert het tooneel. Uit de donkere diepte der kloof verschijnt een dichte groep krijgers en snelt toe. Het zijn Zwarte Jagers, aangevoerd door Bertrand.

De volgelingen van den graaf hebben hen bemerkt.

— Houdt stand! schreeuwt Boso.

Deze woorden hebben het gewenschte uitwerksel niet. Integendeel; zijne manschappen, door eenen plotselingen schrik bevangen, keeren zich om en slaan op de vlucht. Boso uit een vloek en volgt hen. Op het oogenblik, dat hij door het schaarhout wil springen, wordt hij langs achteren door eene sterke vuist vastgegrepen en met vreeselijken zwaai terug op de boschplek geslingerd.

— Alle duivels, klinkt de zware stem van Kurt, wat zijn dat voor manieren? Daarstraks waart gij er zoo op verlekkerd met ons kennis te maken, en nu loopt ge weg als een hond, die iets tegen zijn achterlijf gekregen heeft!

Boso heeft zich opgericht. Hij beseft dat hij verloren is. Toch wil hij eene laatste poging wagen.

— Ik ben de graaf van Meersenberg, spreekt hij trotsch, en ik gebied u mij door te laten!

— Ga voort, heer!

— Gij bevindt u hier op mijne goederen...

— Dat kan wel zijn, heer.

— Deze plaats is door mijne krijgslieden ingesloten! Zoo één haar van mijn hoofd gekrenkt wordt, zullen zij u tot den laatsten man verdelgen, tot den laatsten man, hoort ge? Maakt dus plaats!...

Boso speelt zijn rol op meesterlijke wijze. Zijne houding is fier, zijne woorden ruw en gebiedend. Het is de hooghartige feodale heer, die tot minderen spreekt. Hij doet een stap om zich te verwijderen. Maar de kring blijft gesloten. Onbeweeglijk, kalm en zwijgend staan de Zwarte Jagers. Bertrand volgt schijnbaar met groote aandacht de kluitjes aarde, welke hij met de punt van zijn degen omhoog wipt. Boso keert zich verontwaardigd tot hem en roept:

— Welnu, zijt gijlie doof?

— Neen, heer! En gij?

— Waarop wachten uwe lieden dan om mij te gehoorzamen? Moet ik mij bevel herhalen?

— Ik denk, heer, dat gij u die moeite kunt sparen, zegt Bertrand op kalmen toon. Kijk ons eens goed aan, waarde heer! Zien wij er uit als lieden, die zich door eenige ronkende woorden laten schrik aanjagen? Kent gij ons nog niet beter? Lieve God, kerel, wat is uw geheugen slecht!

Boso merkt dat hij zich grovelijk vergist heeft. Het koude zweet breekt hem uit. Toch geeft hij den moed niet op.

— De tocht was niet tegen u gericht...

— Waarlijk? En waarom vielen uwe lieden ons dan bij de rivier aan? Waarom riepen zij: „Dood aan de Zwarte Jagers”? Gij hebt ons waarlijk kippenvleesch doen krijgen, heer!

— Ik verzeker u op mijn ridderwoord dat ik met mijne krijgslieden u slechts achtervolgd heb om mij meester te maken van de oproerige Meersenberg'sche lieden! Lever ze mij over, en....

— En zoo ik weiger? Wat dan, zeg?

— Zoo gij weigert haalt gij u de gramschap van den hoogmachtigen hertog op den hals.

— Nu begint ge zelf van het lichaamsdeel te spreken, waarmede men aan den strop hangt!

Boso verbleekt.

— Wat? Ge zoudt durven, mij, den graaf van Meersenberg...

— Hebt gij zelf dat ook niet gedurfd met den vorigen graaf? En dan, wat raakt ons uw titel? Denkt gij u waarlijk van betere stof? Wie was er edelman toen Adam spitte en Eva spon?

— Luistert, vrienden...

— Vrienden?... Daarstraks was het de schrik, die sprak; nu is het lafheid en doodsangst. Zóó ver wilde ik u zien afdalen!... Nu is het genoeg! Makkers, leidt hem van hier...

— Ha!

— En hangt hem aan eenen stevigen tak!

Boso wil zich verzetten, doch Kurt grijpt hem vast, neemt hem als een pak onder den arm en schrijdt met groote stappen voort naar den boschrand, door eenige Jagers gevolgd.

— Binnen weinige stonden zal de ellendeling zijne straf ondergaan hebben, zegt Berthold.

Walda drukt zich huiverend tegen hem aan en prevelt:

— O, dat is verschrikkelijk, vadtje!

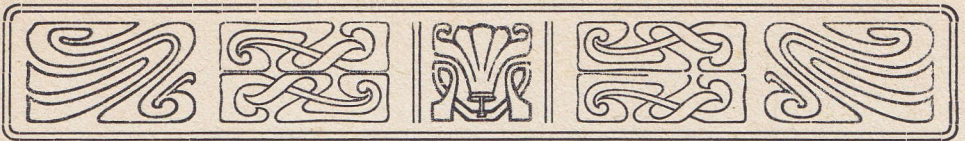
— Ja, Walda, maar rechtvaardig ook! Hij wou slachtoffers om zich in hunnen doodstrijd te verlustigen, en thans...

— Thans, onderbreekt Bertrand, thans ondervindt hij hoe vergankelijk de aardsche grootheden zijn!

En Lode van het Huis ter Beke, die de lessen van den scholasticus van het klooster te Meersenberg nog niet vergeten heeft, vat de gedachte van Bertrand samen in den gekenden latijnschen vorm:

— Sic transit gloria mundi!

Dit was de lijkrede van heer Boso van Gellenghe, graaf van Meersenberg.

NAWOORD.

Vijf jaren zijn verlopen sedert de sombere tooneelen, waarvan Meersenberg het schouwspel was. De stad zal nooit weer uit hare assche oprijzen. De tijd zal de muren van den trotschen burg, het zinnebeeld van leenheerlijke macht, geweld en verdrukking, verbrokkelen en ter neder doen storten... Eeuwen later zal de vroolijke landman er de zweep laten klinken en de blinkende ploeg zal de aarde in voren omwoelen, daar waar de dappere poorters voor de vrijheid gestreden en geleden hebben....

Vijf jaren zijn verlopen...

Wij bevinden ons in de vrijplaats, het phalansterion zouden wij mogen zeggen, van de Zwarte Jagers. De zomerzonne is neergezonken achter de dichtbegroeide hoogten, welke het uitgestrekte dal met eenen ondoordringbaren groenen gordel omgeven. De hemel is doorschijnend en vertoont hier en daar rozige glansen, rein als parelmoer. De lucht is doortrokken van zoete geuren.

Op eene eenvoudige houten bank, vóór eene der talrijke woningen, welke er tusschen het groen oprijzen, zitten twee personen naast elkander: Bertrand en Walda. Zij blikken met stralende oogen naar een jongetje, hun kind, dat op eenige stappen vandaar speelt, en met onvaste schreden, lachend en kraaiend van pret, naar twee bejaarde, hoogstaltige mannen wankelt om zich in hunne uitgespreide armen te werpen. Die twee mannen zijn Berthold en Kurt.

Beiden vergoden het knaapje. Berthold is overgelukkig wanneer de kleine hem den zoeten naam „Grootvader” toefrazelt. Kurt leeft slechts voor zijn kleinen meester, den zoon van Bertrand en de afstammeling der oud-Belgische koningen. Slechts op een enkel punt zijn zij het niet eens: Berthold vindt dat het kind op zijn vader gelijk, Kurt beweert bij hoog en laag, bij Thor en bij zijn patroon, dat het volkomen de trekken zijner moeder heeft.

— Weer krakeelen! roept Bertrand lachend. Dat hij op mij of op zijne moeder gelijke, wat geeft dat? Hoofdzaak is 't, dat hij tot een flink krijgsman opgroeie om later mijne taak voort te zetten!

— En moge hij het geluk hebben de menschen vrij te zien, vrij door gelijkheid, eendracht en broederliefde! laat Berthold er op volgen.

Nauwelijks heeft hij die woorden geuit of daar stijgt van tusschen het groen, breed en plechtig, de zang van eene talrijke schaar jongelingen en maagden:

De zonne koestert plant en dieren,
 Wanneer zal hij, die voelt en denkt,
 Wanneer de menschheid weeldrig tieren,
 Bij 't hooger licht dat waarheid schenkt?
 Wanneer zal elk zijn kracht gevoelen,
 Bewust van zijne waardigheid,
 Bij iedre daad het goed bedoelen,
 Dat allen naar volmaaktheid leidt?

.....
 Bertrand en Walda hebben zich opgericht en luisteren vol bezieling toe. De hoofdman der Zwarte Jagers heft de hand op en van zijne lippen klinkt het:

— O heerlijke zang der hoop! Wanneer zult gij, niet meer als eene verzuchting, maar als een zegelied weerklinken over veld en bosch, over dorp en stad, van het eene tot het andere strand? Wanneer zal 't volk den triomf van het Licht begroeten?

Wanneer?....

Constant de Kinder

GEMEENTE

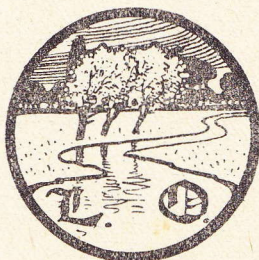
L. Opdebeek, Uitgever, Antwerpen

GEMEENTE!

EEN VERHAAL UIT DE XIIe EEUW.

DOOR

C. DE KINDER.

LODEWIJK OPDEBEEK

Uitgever.

— ANTWERPEN —

1914.

ERRATA.

Blz.	8,	regel	7,	staat	aanzien	moet	zijn	<i>aangezien</i>
"	16,	"	23,	"	taverne	"	"	<i>taveerne</i>
"	"	"	30,	"	weezien	"	"	<i>weezin</i>
"	"	"	35,	"	taverne	"	"	<i>taveerne</i>
"	19,	"	4,	"	grijnsende	"	"	<i>grijnsde</i>
"	23,	"	24,	"	beschuldig	"	"	<i>beschuldig</i>
"	28,	"	12,	"	had	"	"	<i>hadt</i>
"	31,	"	6,	"	adelijke	"	"	<i>adellijke</i>
"	"	"	15,	"	stelling	"	"	<i>stellig</i>
"	40,	"	24,	"	Mee senberg	"	"	<i>Meersenberg</i>
"	56,	"	9,	"	hunne	"	"	<i>hunner</i>
"	59,	"	24,	"	uk	"	"	<i>juk</i>
"	67,	"	3,	"	verrasing	"	"	<i>verrassing</i>
"	68,	"	23,	"	dat	"	"	<i>die</i>
"	70,	"	8,	"	staat	"	"	<i>staan</i>
"	78,	"	14,	"	wapperde	"	"	<i>wapperende</i>
"	82,	"	3,	"	deze	"	"	<i>dezer</i>
"	96,	"	17,	"	had	"	"	<i>hand</i>
"	120,	"	17,	"	den	"	"	<i>van den</i>
"	122,	"	23,	"	gravelijke	"	"	<i>grafelijke</i>
"	129,	"	28,	"	golvend	"	"	<i>golvende</i>
"	130,	"	20,	"	oneerbiedigende	"	"	<i>oneerbiedige</i>
"	152,	"	35,	"	oppereinde	"	"	<i>het oppereinde</i>
"	171,	"	3,	"	ik hem	"	"	<i>ik heb hem</i>
"	207,	"	12,	"	bezwangend	"	"	<i>bezwangerd</i>
"	214,	"	9,	"	alleen	"	"	<i>allen</i>
"	218,	"	30,	"	was gelaat	"	"	<i>was zijn gelaat</i>
"	227,	"	25,	"	geantwoordt	"	"	<i>geantwoord</i>
"	237,	"	17,	"	mij	"	"	<i>mijn</i>